

PRIOPĆENJE

Petra Buljević Zdjelarević,
Ured za odnose s javnošću IRB-a
Tel.: +385 (1) 457-1269, (99) 267-95-14
E-mail: info@irb.hr

ZAGREB, 26.11. 2013.

Hrvatske tvrtke imaju potencijala za sudjelovanje na izgradnji fuzijskog reaktora budućnosti

Ulaskom Republike Hrvatske u EUROATOM, hrvatske tvrtke imaju mogućnost sudjelovati u izgradnji i opremanju 13 milijardi eura vrijednog Međunarodnog termonuklearnog eksperimentalnog reaktora ITER – zajedničkog projekta Europske unije, Sjedinjenih Američkih Država, Kine, Rusije, Indije, Japana i Koreje.

Danas je na Institutu Ruđer Bošković završio Marketinški seminar o natjecajima za poslove izgradnje i opremanja najvećega projekta današnjice - 13 milijardi eura vrijednoga projekta Međunarodnog termonuklearnog eksperimentalnog reaktora (ITER) koji je okupio predstavnike Agencije F4E i tridesetak hrvatskih tvrtki te znanstvenike iz Hrvatske fuzijske istraživačke jedinice (CRU).

Seminar je otvorio ravnatelj IRB-a dr. sc. Tome Antičić istaknuvši da IRB ima infrastrukturne i istraživačke potencijale u području čestične i nuklearne fizike, odnosno veliki potencijal u suradnji na ITER projektu. Naglasio je kako su kvaliteta i kompetentnost IRB-a u tom području višestruko potvrđeni na međunarodnoj razini kroz brojne europske projekte, a među ostalim kroz suradnju s CERN-om.

Dr. sc. Tonči Tadić, fizičar u Zavodu za eksperimentalnu fiziku IRB-a te koordinator Hrvatske istraživačke jedinice (CRU), predstavio je CRU kao jedinicu zaduženu za koordinaciju sudjelovanja Hrvatske u fuzijskom programu Europske unije EURATOM-u i gradnji ITER-a. Dr. Tadić naglasio je kako licencu za sudjelovanje u projektu ITER ima preko tisuću europskih tvrtki, ali nažalost niti jedna iz Hrvatske. Kako bi se to promijenilo, jedan od ciljeva CRU-a je, kroz niz planiranih aktivnosti, informirati i povezati domaće tvrtke radi formiranja interesnih skupina i zajedničkog nastupa prema europskim natjecajima za izgradnju i opremanje ITER-a.

„Okupljamo šest znanstvenih institucija u našoj zemlji s 40-tak znanstvenika, a sjedište nam je na 'Ruđeru'. Za sada sam ja koordinator i za tvrtke, no očekujem da će, u dogovoru s Hrvatskom udrugom poslodavaca (HUP), to preuzeti netko iz gospodarskog sektora“ - ističe dr. Tadić.

Jesus Izquierdo, iz Odjela za konfiguraciju i integraciju ITER-a, predstavio je projekt izgradnje ITER-a te njegove ciljeve - dobivanje jeftinijeg, čisteg, sigurnijeg i praktički neiscrpnog izvora energije kroz korištenje fuzijske energije na industrijskoj skali oponašanjem prirodnih procesa koji se događaju na Suncu. Smješten je na jugu Francuske u Cadaracheu, blizu Marseillesa.

'Fusion Roadmap' EU-a predviđa dovršetak ITER-a do 2022. godine uz postizanje samo-goruće fuzijske plazme do 2027. godine, dok bi prva fuzijska elektrana DEMO snage 2,5 gigawata trebala biti dovršena do 2035. godine. To je bitno skraćenje rokova za realizaciju fuzijske elektrane u odnosu na dosadašnje procjene, a temelji se na novim znanstvenim spoznajama istraživačkih skupina u zemljama članicama EU-a.

Victor Saez Lopez-Barrantes, iz Odjela ugovora i nabave ITER-a, predstavio je tvrtkama proces prijave na natječaj za poslove izgradnje i naglasio kako su tenderi otvoreni za sve tvrtke iz EU. Obzirom da izgradnja ITER-a zahtjeva kompleksne građevne dijelove ili materijale, sve tvrtke moraju zadovoljiti vrlo visoke kriterije kvalitete i baratati visokom tehnologijom.

Na pitanje vjeruje li da i u hrvatskoj ima takvih tvrtki odgovorio je da je uvjeren da ima i da je upravo cilj ovog seminara potaknuti naše tvrtke da se povežu i natječu za poslove u sklopu ITER-a. Istaknuo je kako imaju već uspješnu suradnju s 'mali poduzetnicima' te kao primjer naveo tvrtku iz okolice Barcelone koja broji tek 20 zaposlenih, a uspješno konkurira na natječajima.

U sklopu posebnog dijela seminara 'Meet the Buyer' domaći gospodarstvenici iz različitih područja, od energetike i transporta preko telekomunikacija do građevine i metalnih konstrukcija, imali su priliku individualno prezentirati svoje poslovanje i potencijale predstavnicima Agencije F4E i to po principu desetominutnih konzultacija jedan na jedan. Posebni sastanci su održani za tehnički aspekt prijave na natječaje, a posebno za administrativnu proceduru.

Pred hrvatskim gospodarstvenicima sad predstoje mjeseci posla oko uključivanja u sve aspekte suradnje s ITER-om, izbor nacionalnog povjerenika za industriju, umrežavanje u Fuzijski industrijski forum (FIF) te umrežavanje i povezivanje u sklopu specijaliziranih sajmova fuzijske tehnologije – SOFT.

„Prvi korak u velikom poslu koji nas čeka jest svakako umrežavanje tvrtki koje su iskazale interes za prijave na natječaj i koje su danas sudjelovale na seminaru uz pomoć Hrvatske udruge poslodavaca i Hrvatske istraživačke jedinice“ – zaključio je dr. Tadić.

Sredstva koja je Europska unija osigurala za gradnju ITER-a, odnosno oko 6.5 milijardi eura, mogu biti potrošena isključivo na poslove dodijeljene tvrtkama iz EU kroz natječaje koje raspisuje Agencija fuzija za energiju (Fusion for Energy - F4E). Ostvarivanje i 1 % posla na ITER-u ima znatnu financijsku dobit, dok referenca koja proizlazi iz pozicioniranja na listu dobavljača stvara prepoznatljivost hrvatskih tvrtki na konkurentnom europskom i svjetskom tržištu, uz priliku da pokažu svoj rad na svjetskoj pozornici.

KORISNE POVEZNICE:

NAJAVA SEMINARA ZA MEDIJE: <http://www.irb.hr/lzdvojeno/Ukljucite-se-u-izgradnju-najveceg-projekta-danasnjice>

- **PROGRAM SEMINARA:** <http://www.irb.hr/Obrazovanje/Konferencije-ljetne-skole-i-radionice/F4E-marketing-seminar/Program>
- **PROJEKTU ITER:** <http://www.irb.hr/Obrazovanje/Konferencije-ljetne-skole-i-radionice/F4E-marketing-seminar/O-projektu>
- <http://www.iter.org/publicationcentre>
Hrvatska fuzijska istraživačka jedinica: <http://www.irb.hr/Obrazovanje/Konferencije-ljetne-skole-i-radionice/F4E-marketing-seminar/Hrvatska-fuzijska-istrazivacka-jedinica>
- **POVEZNE VIJESTI:** <http://www.irb.hr/Novosti/Hrvatska-sudjeluje-u-stvaranju-mini-Sunca>